14. මෙත්තානිසංසං

චුද්දසමො පාඨො

එවං මේ සුතං, එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ <u>අනාථපිණ්ඩිකස්ස</u> ආරාමෙ. තත්‍ර ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි භික්ඛවොති, භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං. භගවා එතදවොච. මෙත්තාය භික්ඛවෙ චෙතො විමුත්තියා ආසෙවිතාය භාවිතාය බහුලීකතාය යානිකථාය වත්‍ථු කථාය අනුට්ඨිතාය පරිචිතාය සුසමාරද්ධාය එකා දසා නිසංසා පාටිකඞ්ඛා කතමෙ එකා දස? සුඛං සුපති, සුඛං පටිබුජ්ඣති, න පාපකං සුපිනං පස්සති, මනුස්සානං පියො හොති, අමනුස්සානං පියො හොති, දෙවතා රක්ඛන්ති, නාස්ස අග්ගි වා විසං වා සත්ථං වා කමති, තුවටං චිත්තං සමාධියති, මුඛවණ්ණො විප්පසීදති, අසම්මූළ්හො කාලං කරොති. උත්තරිං අප්පටිවිජ්ඣන්තො බ්‍රහ්මලොකූපගො හොති.

(මෙත්තානිසංසසුත්තං)

වචන මාලාව

1. සමයං - කාලය
2. සාවත්ථියං - සැවැත් නුවර
3. තත්‍ර - එහි දී/එකල් හි
4. ආමන්තෙසි - ඇමතී ය
5. භදන්තෙ - ස්වාමීනි
6. ඉති - යැයි/යනුවෙන්
7. පච්චස්සොසුං - පිළිතුරු දුන්හ
8. එතදවොච - මෙසේ වදාළ හ
9. සුපති - නිදයි
10. පටිබුජ්ඣති - අවදිවෙයි
11. සුපිනං - සිහිනය
12. අස්ස - ඔහුට
13. විසං - විස/වස
14. සත්ථං - ආයුධය
15. කමති - වදියි / බලපාන
16. තුවටං - වහා
17. සමාධියති - සංසුන් වෙයි
18. මුඛවණ්ණො - මුහුණේ පැහැය
19. විප්පසීදති - පහදියි/වඩා ප්‍රසන්න වෙයි
20. අසම්මූළ්හො - නොමුළාව
21. කාලං කරොති - කළුරිය කරයි
22. උත්තරිං - උතුම් බව (මාර්ගඵල/ මතුයෙහි)
23. අප්පටිවිජ්ඣන්තො - නොපැමිණෙන්නේ නම්
24. බ්‍රහ්මලොකූපගො - බඹ ලොව යාම
25. මෙත්තා - මෛත්‍රිය
26. විමුත්තියා - විමුක්තිය
27. ආසෙවිතා - ඇසුරු කළ
28. භාවිතා - වඩන ලද
29. බහුලීකතා - බොහෝ කොට වඩන ලද

ෂෂ්ඨී විභක්තිය

- භගවා <u>**අනාථපිණ්ඩිකස්ස**</u> ආරාමෙ විහරති.

  (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ <u>**අනේපිඬු සිටුතුමාගේ**</u> ආරාමයේ වාසය කරන සේක.)

ෂෂ්ඨී විභක්තියේ 'ගේ' අර්ථය යෙදේ. මෙම වාක්‍යයේ **සිටුතුමාගේ** යන අදහස යොදා ඇත්තේ ෂෂ්ඨී විභක්තියෙනි.

ෂෂ්ඨී විභක්තිය යෙදී ඇති මේ වාක්‍ය බලන්න.

- ත්වං මිත්තස්ස පොත්ථකං හරසි - නුඹ මිතුරාගේ පොත ගෙන යහි.
- ආචරියො සිස්සානං පොත්ථකානි පස්සති - ගුරුවරයා ශිෂ්‍යයන්ගේ පොත් බලයි.
- කම්මකාරස්ස පුත්තො මඤ්චෙ සයති - කම්කරුවාගේ පුතා ඇඳේ නිදයි.
- ගජස්ස සොණ්ඩං දීඝං භවති - ඇතාගේ සොඬ දිගය.
- භූපාලා පණ්ඩිතානං ගාමෙ චරන්ති - රජවරු පණ්ඩිතයන්ගේ ගමේ හැසිරෙති.

ඡට්ඨී විභක්තියේ නාමපද වරනැගෙන අයුරු බලන්න.

ඡට්ඨී විභක්තිය		
නාමය	**ඒකවචන**	**බහුවචන**
බුද්ධ	බුද්ධාය, බුද්ධස්ස	බුද්ධානං
අග්ගි	අග්ගිනො, අග්ගිස්ස	අග්ගීනං
දණ්ඩී	දණ්ඩිනො, දණ්ඩිස්ස	දණ්ඩීනං
භික්ඛු	භික්ඛුනො, භික්ඛුස්ස	භික්ඛූනං
කඤ්ඤා	කඤ්ඤාය	කඤ්ඤානං
නදී	නදියා, නජ්ජා	නදීනං
චිත්ත	චිත්තස්ස	චිත්තානං
සබ්බ	සබ්බස්ස	සබ්බෙසං, සබ්බෙසානං
ඉම	අස්ස, ඉමස්ස	එසං, එසානං, ඉමෙසං, ඉමෙසානං

අභ්‍යාසය 14 1

1. සිංහලට නගන්න.

    1. ත්වං කස්ස පුත්තො භවසි?
    2. දුට්ඨගාමිණීකුමාරො කාකවණ්ණතිස්සස්ස පුත්තො භවති.
    3. අහං තව පොත්ථකං ගණ්හාමි.

4. භික්ඛු උපාසකස්ස ගෙහං ගච්ඡති.

5. පුත්තා මිත්තානං සකුණෙ කිණන්ති.

2. පාලියට නගන්න.

1. අපි ගොවියන්ගේ ගොනුන් ගෙන යමු.

2. උපාසකයා තවුසාගේ චීවරය සෝදයි.

3. සොරු එළුවන්ගේ පාද සිඳිති.

4. මොණරු සූර්යයාගේ ආලෝකයෙන් නටති.

5. වෙළෙන්දා මිනිසාගේ ගොනා විකුණයි.

3. ඔබ දන්නා නාම පහක් යොදාගෙන ඡට්ඨී විභක්ත්‍යන්ත පද සාදා වාක්‍ය පහක් නිර්මාණය කරන්න.

4. ඔබ කැමති නාම දහයක ඡට්ඨී විභක්ත්‍යන්ත ඒකවචන රූප ලියන්න.

5. පාඩමේ ඇති ඡේදය සිංහලට නගන්න.

මෙම ශබ්දය වාචෝද්ග්‍රහණය කරන්න

අකාරාන්ත සර්වනාම පුල්ලිඞ්ග "සබ්බ" ශබ්දය (සියල්ල)		
විභක්තිය	ඒකවචන	බහුවචන
පඨමා	සබ්බෝ	සබ්බේ
ආලපන	(හෙ) සබ්බ, සබ්බා	(හෙ) සබ්බේ
දුතියා	සබ්බං	සබ්බේ
තතියා	සබ්බේන	සබ්බේභි, සබ්බේහි
කරණ	සබ්බේන	සබ්බේභි , සබ්බේහි
චතුත්ථී	සබ්බස්ස	සබ්බේසං , සබ්බේසානං
පඤ්චමී	සබ්බම්හා, සබ්බස්මා	සබ්බේභි, සබ්බේහි
ඡට්ඨී	සබ්බස්ස	සබ්බේසං, සබ්බේසානං
සත්තමී	සබ්බම්හි, සබ්බස්මිං	සබ්බේසු